CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

ಶ್ರೀ ಸಂಕಷ್ಟಹರ

ಗಣಪತಿ ವ್ರತ

ಪಂಡಿತಪ್ರವರ

ವಿದ್ವಾನ್ ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಜೋಯಿಸ್

ಶಂಕರಮಠ, ಬೆಂಗಳೂರು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

॥ श्रीः ॥

ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಗಣಪತಿವ್ರತ

ಸುಮುಖಶ್ಚೈಕದಂತಶ್ಚ ಕಪಿಲೋ ಗಜಕರ್ಣಕಃ । ಲಂಬೋದರಶ್ಚ ವಿಕಟೋ ವಿಘ್ನರಾಜೋ ಗಣಾಧಿಪಃ । ಧೂಮಕೇತುರ್ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಃ । ಫಾಲಚಂದ್ರೋ ಗಜಾನನಃ । ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಯಃಪಠೇಚ್ಛೃಣು ಯಾದಪಿ । ವಿದ್ಯಾರಂಭೇ ವಿವಾಹೇಚ ಪ್ರವೇಶೇ ನಿರ್ಗಮೇ ತಥಾ । ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸರ್ವಕಾರ್ಯೇಷು ವಿಘ್ನಸ್ತಸ್ಯ ನ ಜಾಯತೇ ॥

ಆಗಮಾರ್ಥಂತು ದೇವಾನಾಂ ಗಮನಾರ್ಥಂತು ರಕ್ಷಸಾಂ ।
ಕುರ್ವೇ ಘಂಟಾರವಂ ತತ್ರ ದೇವತಾಹ್ವಾನ ಲಾಂಛನಂ ॥

ಯೇಭ್ಯೋವಥಾತಾ ! ಮಧುಮತ್ಪಿನ್ವತೇ । ಪಯಃ ಪೀಯೂಷಂದ್ಯೌ ರದಿತಿರದ್ರಿ ಬರ್ಹಾಃ । ಉಕ್ಥಶಃಷ್ಮಾನ್ವೃಷಭರಾನ್ ಸ್ವಪ್ನಸಸ್ತಾಂ ಆಜಿತ್ಯಾಂ ಅನುಮದಾಸ್ವಸ್ತಯೇ । ಏವಾ ಪಿತ್ರೇ ವಿಶ್ವದೇವಾಯ ವೃಷ್ಣೇ ಯಜ್ಞೈರ್ವಿಧೇಮ ನಮಸಾ ಹವಿರ್ಭಿಃ । ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಸುಪ್ರಜಾ ವೀರವಂತೋ ವಯಸ್ಯಾಮ ಪತಯೋ ರಯೀಣಾಂ ॥

ಸುವರ್ಣಮಯ ಚತುರ್ದ್ವಾರ ಮಂಟಪಮಧ್ಯೇ ವಿಮಲ ಕುಸುಮ ರಂಜಿತ ಮಂಟಪಮಧ್ಯೇ ನಾನಾರತ್ನಖಚಿತೋಪ ಶೋಭಿತಂ ಸಿಂಹಾಸನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ।

ಅಪಸರ್ಪಂತು ಯೇಭೂತಾ ಯೇ ಭೂತಾ ಭೂಮಿಸಂಸ್ಥಿತಾಃ ಯೇ ಭೂತಾ ವಿಘ್ನಕರ್ತಾರಃ ತೇನಶ್ಯಂತು ಶಿವಾಜ್ಞಯಾ । ಅಪಕ್ರಾಮಂತು ಭೂತಾದ್ಯಾಃ ಸರ್ವೇತೇ ಭೂಮಿಭಾರಕಾಃ । ಸರ್ವೇಷಾಂ ಅವಿರೋಧೇನ ಪೂಜಾಕರ್ಮ ಸಮಾರಭೇ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪೃಥ್ವಿ ತ್ವಯಾ ಧೃತಾ ಲೋಕಾ ದೇವಿ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಧೃತಾ ।
ತ್ವಂಚಧಾರಯ ಮಾಂ ದೇವಿ ಪವಿತ್ರಂ ಕುರುಚಾಸನಂ ॥

ಆಸೀನಃ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಂ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ । ಶುಭತಿಥೌ
ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭತಿಥೌ । ಮಮ ಸಹ ಕುಟುಂಬಸ್ಯ
ಕ್ಷೇಮಸ್ಥೈರ್ಯ ವಿಜಯಾಭಯಾಯುರಾರೋಗ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ
ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷ ಚತುರ್ವಿಧಫಲಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಶ್ರೀ
ಸಂಕಷ್ಟಹರಗಣೇಶ್ವರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ನಾರದೀಯ ಪುರಾಣೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ
ಪುರುಷಸೂಕ್ತವಿಧಾನೇನ ಯಥಾಸಂಭಾವಿತ ನಿಯಮೇನ ಯಥಾಮಿತೋಪ
ಚಾರೈಃ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಗಣಪತಿವ್ರತಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ವ್ರತಾಂಗತ್ವೇನ ಚ ಆದೌ
ಗಣಪತಿಪೂಜಾಂ ಕರಿಷೆ । ಕಲಶಾರ್ಚನಂ ಶಂಖಾರ್ಚನಂ ಕೃತ್ವಾ ಮೂಲ
ಮಂತ್ರೇಣ ನ್ಯಾಸಂ ಕುರ್ಯಾತ್ — ಆಸ್ಯ ಶ್ರೀಮಹಾಗಣಪತಿ ಮೂಲ
ಮಂತ್ರಸ್ಯ । ಶುಕ ಋಷಿಃ । ಶ್ರೀಸಂಕಷ್ಟಹರ ಗಣಪತಿರ್ದೇವತಾ । ಅನು
ಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ । ಶ್ರೀಗಣಪತಿಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ನ್ಯಾಸೇವಿನಿಯೋಗಃ ।

ಓಂನಮಇತಿ (ಆಂ) ಹೃದಯಾಯನಮಃ । ಹೇರಂಬ ಇತಿ (ತ)
ಶಿರಸೇಸ್ವಾಹಾ । ಮದಮೋಹಿತ ಇತಿ (ಮಂ) ಶಿಖಾಯೈ ವಷಟ್ ।
ಮಮಸಂಕಷ್ಟಾನ್ (ಅನಾ) ಕವಚಾಯಹುಮ್ । ನಿವಾರಯ ಇತಿ (ಕನಿ)
ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯವೌಷಟ್ । ನಿವಾರಯ ಇತಿ (ಕರತಲ) ಅಸ್ತ್ರಾಯಫಟ್ !
ಭೂರ್ಭುವಸ್ವರೋಮಿತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ ॥

ಧ್ಯಾನಂ—ಲಂಬೋದರಂ ಚತುರ್ಬಾಹುಂ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ ರಕ್ತವರ್ಣಕಂ ।
ಸರ್ವಾಭರಣಶೋಭಾಢ್ಯಂ । ಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಯಂ ವಿಚಿಂತಯೇತ್ !

(ಲ ಮಿತ್ಯಾದಿನಾ ಪಂಚೋಪಚಾರ ಪೂಜಾ—ಅಷ್ಟದಳ ಪದ್ಮಂ ವಿಲಿಖ್ಯ,
ತದುಪರಿ ಕಲಶಂ (ಜಲಪೂರ್ಣಂ ಸವಸ್ತ್ರಂ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ ।)

ಓಂ ಮಹೀದ್ಯೌಃ । ಓಂ ಓಷಧಿಯಃ । ಆಕಲಶೇಷು ಧಾವತಿ ।
ಓಂ ಇಮಂಮೇ ಗಂಗೇ ಯಮುನೇ । ಇತಿ ಪುಣ್ಯಜಲೇನ ಪೂರಯಿತ್ವಾ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಓಂ ಯುವಂ ವಸ್ತ್ರಾಣೀತಿ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮೇನ ಆವೇಷ್ಟ್ಯ ।

ಓಂ ಉದ್ಧೃತಾಸಿ ವರಾಹೇಣ ಕೃಷ್ಣೇನ ಶತಬಾಹುನಾ ।

ಮೃತ್ತ್ವೇಹನಮೋ ಪಾಪಂ ಯನ್ಮಯಾ ದುಷ್ಕೃತಂ ಕೃತಮ್ ॥

ಇತಿ ಮೃತ್ತ್ವಿಕಾಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ।

ಓಂ ರುವತಿಭೀಮೋ ವೃಷಭಸ್ತವಿಷ್ಯಯಾ ಶೃಂಗೇಶಿಶಾನೋ
ಹರಿಣೇ ವಿಚಕ್ಷಣಃ ।
ಆಯೋನಿಂ ಸೋಮಃ ಸುಕೃತಂ ನಿಷೀದತಿ ಗವ್ಯಯೀ
ತ್ವಗ್ಭವತಿ ನಿರ್ದಗವ್ಯಯೀ ॥

ಇತಿ ಚೂತಪೃಷ್ಟಾದಿ ತ್ವಚಂ ॥

ಪ್ರುಷೋ ಯಜ್ಞೇಷು ದೇವಯನ್ತೋ ಅರ್ಚನ್ । ದ್ಯಾವಾ ನಮೋಭಿಃ
ಪೃಥಿವೀ ಇಷಧ್ಯೈ । ಯೇಷಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಯಸಮಾನಿ ವಿಪ್ರಾವಿಪ್ಟ್ಯಾಯನ್ತಿ ॥
ವನಿನೋ ನ ಶಾಖಾಃ ॥ ಇತಿ ಪಲ್ಲವಾನಿ ॥

ಓಂ ತತ್ಸವಿತುರಿತಿ ಗೋಮೂತ್ರಂ ॥ ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಮಿತಿ ಗೋ
ಮಯಂ ॥ ಓಂ ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವೇತಿ ಕ್ಷೀರಂ ॥ ಓಂ ದಧಿಕ್ರಾವ್ಣೋ ಇತಿ
ದಧಿ ॥ ಓಂ ಶುಕ್ರಮಸಿ ಇತಿ ಆಜ್ಯಂ ॥ ಓಂ ಸಹಿರತ್ನಾನೀತಿ ನವರತ್ನಾನಿ ॥

ಓಂ ಯಾ ಓಷಧೀಃ ಪೂರ್ವಾಜಾತಾ ದೇವೇಭ್ಯ ಸ್ತ್ರಯುಗಂ ಪುರಾ ।
ಮನೈನುಬಭ್ರೂಣಾಮಹಂ ಶತಂ ಧಾಮಾನಿ ಸಪ್ತಚ ॥

ಇತಿ ಸಪ್ತೌಷಧಾನಿ ॥ (ತದಭಾವೇ ಸುವರ್ಣಂ)

ಓಂ ಗಂಧದ್ವಾರಾಮಿತಿ ಗಂಧಾನ್ ॥ ಓಂ ಆಯನೇತೇ ಇತಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ॥

ಓಂ ಪ್ರತಿಮಾಂ ಓಮಿತಿ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ॥ ಓಂ ತತ್ವಾಯಾಮೀತಿ ವರುಣಾ
ಮಾವಾಹ್ಯ । (ಪಂಚೋಪಚಾರೇಣ ಸಂಪೂಜ್ಯ)

ಓಂ ಹೇರಂಬ ಮಂತ್ರೇಣ ಆವಾಹನಂ ಪ್ರಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪೂರ್ವಕಂ
ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಷರಾ —ವ್ರತರಾಜದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕ (ಪುಟ ೮೨) ರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರ ಹೀಗಿದೆ—

ಓಂ ನಮೋ ಹೇರಂಬ ಮದಮೋಹಿತ ಮಮ ಸಂಕಷ್ಟಂ ನಿವಾರಯ ನಿವಾರಯ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ । (ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಂ ಎಂದೂ, ಮಮ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ ಎಂದು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.)

ಸ್ಕಂದಪುರಾಣಸ್ಥಿತ ಗಣೇಶಕವಚದಲ್ಲಿ (ಪುಟ ೧೭೫) ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಮ ಸರ್ವವಿಘ್ನಂ ನಾಶಯ ನಾಶಯ ಹುಂ ಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ —ಎಂದು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಮೂಲಮಂತ್ರ —

ಓಂ ನಮೋ ಹೇರಂಬ ಮದಮೋಹಿತ (ಮಮ) ಸಂಕಷ್ಟಾನ್ನಿವಾರಯ ನಿವಾರಯ (ಸ್ವಾಹಾ)

ಅನೇನ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಂ ಕಲಶೇಜಾವಾಹನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಅಥ ಧ್ಯಾನಂ—

ಶ್ವೇತಾಂಗಂ ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರಂ ಸಿತಕುಸುಮಗಣೈಃ ಪೂಜಿತಂ ಶ್ವೇತಗಂಧೈಃ ।
ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧೌ ರತ್ನದ್ವೀಪೇ ಸುರತರುವಿಮಲೇ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥಂ ।
ದೋರ್ಭಿಃ ಪಾಶಾಂಕುಶೇಷ್ಟಾಭಯ ಕರರುಚಿರಂ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಂ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ ।
ಧ್ಯಾಯೇತ್ಶಾಂತ್ಯರ್ಥಮೀಶಂ ಗಣಪತಿಮಮಲಂ ಶ್ರೀಸಮೇತಂಪ್ರಸನ್ನಂ ।

ಲಂಬೋದರಂ ಚತುರ್ಬಾಹುಂ ತ್ರಿನೇತ್ರಂ ರಕ್ತವರ್ಣಕಂ ।
ಸರ್ವಾಭರಣ ಶೋಭಾಢ್ಯಂ ಪ್ರಸನ್ನಾಸ್ಯಂ ವಿಚಿಂತಯೇತ್ ॥
ಧ್ಯಾಯೇದ್ಗಜಾನನಂ ದೇವಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನ ಸುಪ್ರಭಮ್ ।
ಚತುರ್ಭುಜಂ ಮಹಾಕಾಯಂ ಸೂರ್ಯಕೋಟಿಸಮಪ್ರಭಮ್ ॥

ಓಂ ಗಣಪತಯೇ ನಮಃ ಧ್ಯಾಯಾಮಿ ।

ಆಗಚ್ಛ ವಿಘ್ನರಾಜೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನೇಜಾತ್ರಸ್ಥಿತೋಭವ ।
ಆರಾಧಯಾಮಿ ಭಕ್ತ್ಯಾಹಂ ಭವನ್ತಂ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಯೇ ॥

ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಭೀಪ್ಸಿತಾರ್ಥಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪೂಜಿತೋಯಸ್ಸುರಾಸುರೈಃ ।
ಸರ್ವವಿಘ್ನಚ್ಛಿದೇ ತಸ್ಮೈ ಗಣಾಧಿಪತಯೇ ನಮಃ ॥
ಓಂ ಪುರುಷ ಏವೇದು ವಿಘ್ನನಾಶಿನೇ ನಮಃ ಆಸನಂ ।

ಗಣಾಧಿಪ ನಮಸ್ತೇಸ್ತು ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಕರ ಪ್ರಭೋ ।
ಪಾದ್ಯಂ ಗೃಹಾಣ ದೇವೇಶ ಮಯಾದತ್ತಂ ಹಿ ಭಕ್ತಿತಃ ॥
ಓಂ ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಲಂಬೋದರಾಯ ನಮಃ ಪಾದಯೋಃ ಪಾದ್ಯಂ ।

ರಕ್ತಗಂಧಾಕ್ಷತೋಪೇತಂ ರಕ್ತಪುಷ್ಪಸಮನ್ವಿತಂ ।
ಅರ್ಘ್ಯಂ ಗೃಹಾಣ ದೇವೇಶ ಮಯಾದತ್ತಂ ಹಿ ಭಕ್ತಿತಃ ॥
ಓಂ ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಚಂದ್ರಾರ್ಧಧಾರಿಣೇ ನಮಃ ಅರ್ಘ್ಯಂ ।

ಸುರಾಸುರ ಸಮಾರಾಧ್ಯ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕ ।
ಮಯಾದತ್ತಂ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಗೃಹಾಣಾಚಮನೀಯಕಂ ॥
ಓಂ ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಾಳ ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ ಆಚಮನೀಯಂ ।

ಅಥ ಮಧುಪರ್ಕಂ—
ಪಯೋದಧಿ ಘೃತಂಚೈವ ಶರ್ಕರಾ ಮಧುಸಂಯುತಂ ।
ಪಂಚಾಮೃತೇನ ಸ್ನಪನಂ ಕರೋಮಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿದಂ ।
ಓಂ ವಿಘ್ನಹಂತ್ರೇನಮಃ ಪಂಚಾಮೃತೈಸ್ಸ್ನಪಯಾಮಿ ।

ಗಂಗಾದಿ ಸಲಿಲಂ ಶುದ್ಧಂ ಸುವರ್ಣಕಲಶೇಸ್ಥಿತಮ್ ।
ಸುವಾಸಿತಂ ಪರಿಮಳೈಃ ಸ್ನಪಯಾಮಿ ಗಣೇಶ್ವರಂ ॥
ಓಂ ಯತ್ಪುರುಷೇಣ .. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೇ ನಮಃ ಶುದ್ಧೋದಕೇನ ಸ್ನಪಯಾಮಿ ।

ಪರಾ—ಆಪ್ಯಾಯಸ್ವ ಇತ್ಯಾದಿಭಿಃ ಪಂಚಭಿಃ ಮಂತ್ರೈಃ, ಸದ್ಯೋಜಾತ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಂಚ ಬ್ರಹ್ಮಮಂತ್ರೈಶ್ಚ. ಪುರುಷಸೂಕ್ತೇನ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತೇನ ಚ ಯಥಾವಿಧಿ ಶುದ್ಧೋದಕ ಸ್ನಾನಾಂತಂ ಕೃತ್ವಾ ।
ಆಚಮನೀಯಂ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ರಕ್ತವರ್ಣಂ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮಂ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿದಂ ।
ಮಯಾದತ್ತಂ ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷ ಗೃಹ್ಯತಾಮಖಿಲಾರ್ಥದ ॥

ಓಂ ತಂ ಯಜ್ಞಂ ... ಸರ್ವಪ್ರದಾಯನಮಃ ವಸ್ತ್ರಯುಗ್ಮಂ । ಆಚಮನಂ.

ಕುಂಕುಮಾಕ್ತಂ ಮಯಾದತ್ತಂ ಸೌವರ್ಣಮುಪವೀತಕಂ ।
ತ್ರಿಸೂತ್ರೇಣಚ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಗೃಹಾಣ ಗಣನಾಯಕ ॥

ಓಂ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ ಸರ್ವಹುತಃ ಸಂಭೃತಂ ವಕ್ರತುಂಡಾಯ ನಮಃ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ । ಆಚಮನಂ.

ಚಂದನಾಗರು ಕರ್ಪೂರ ಕುಂಕುಮಾದಿ ಸಮನ್ವಿತಂ ।
ಗಂಧಂ ಗೃಹಾಣ ದೇವೇಶ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕ ॥

ಓಂ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ ಸರ್ವಹುತಃ ಋಚಃ ಓಂ ರುದ್ರಪುತ್ರಾಯ ನಮಃ ದಿವ್ಯ ಪರಿಮಳ ಗಂಧಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಅಕ್ಷತಾಂಶ್ಚ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಂಕುಮಾಕ್ತಾನ್ ಸುಶೋಭನಾನ್ ।
ಗೃಹಾಣ ವಿಘ್ನರಾಜೇಂದ್ರ ಮಯಾದತ್ತಾನ್ ಓ ಭಕ್ತಿತಃ ॥

ಗಜವದನಾಯ ನಮಃ ಅಕ್ಷತಾನ್ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ರಕ್ತಪುಷ್ಪಾಣಿ ವಿಘ್ನೇಶ ಏಕವಿಂಶತಿ ಸಂಖ್ಯಯಾ ।
ಗೃಹಾಣ ಸುಮುಖೋ ಭೂತ್ವಾ ಮಯಾದತ್ತಾನ್ಯುಮಾಸುತ ॥

ಓಂ ತಸ್ಮಾದಶ್ವೇತಿ ... ಗುಣಶಾಲಿನೇ ನಮಃ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

ಸುಗಂಧೀನಿಚ ಮಾಲ್ಯಾನಿ ಗೃಹಾಣ ಗಣನಾಯಕ ।
ವಿನಾಯಕ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಶಿವಸೂನೋ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥

ಓಂ ತಸ್ಮಾದಶ್ವಾ ವಿಘ್ನರಾಜಾಯ ನಮಃ ಮಾಲ್ಯಾನಿ ।

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಥ ಏಕವಿಂಶತ್ಯಾ ದೂರ್ವಾಭಿಃ ಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್—

ಓಂ ಗಜಾನನಾಯನಮಃ । ವಿಘ್ನರಾಜಾಯ । ಲಂಬೋದರಾಯ । ಶಿವಾತ್ಮಜಾಯ । ವಕ್ರತುಂಡಾಯ । ಶೂರ್ಪಕರ್ಣಾಯ । ಕುಬ್ಜಾಯ । ಗಣೇಶಾಯ । ವಿಕಟಾಯ । ವಾಮದೇವಾಯ । ಸರ್ವದೇವಾಯನಮಃ । ಸರ್ವಾರ್ತಿನಾಶಿನೇ । ವಿಘ್ನಹರ್ತ್ರೇ । ಧೂಮ್ರಾಯ । ಸರ್ವದೇವಾಧಿದೇವಾಯ । ಉಮಾಪುತ್ರಾಯ । ಕೃಷ್ಣಪಿಂಗಳಾಯ । ಫಾಲಚಂದ್ರಾಯ । ಗಣಾಧಿಪಾಯ । ಏಕದಂತಾಯ ನಮಃ । ಇತಿ ದೂರ್ವಾಪೂಜಾಃ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅಥ ಅಂಗಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೆ—

ಓಂ ಸಂಕಷ್ಟನಾಶಿನೇ ನಮಃ ಪಾದೌ ಪೂಜಯಾಮಿ । ಓಂ ಸ್ಥೂಲಜಂಘಾಯನಮಃ ಜಂಘೇ । ಓಂ ಏಕದಂತಾಯ ನಮಃ ಜಾನುನೀ । ಆಖುವಾಹನಾಯ ನಮಃ ಊರೂ । ಹೇರಂಬಾಯ ನಮಃ ಕಟಿಂ । ಲಂಬೋದರಾಯ ನಮಃ ಉದರಂ । ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ ಹೃದಯಂ । ಸ್ಥೂಲಕಂಠಾಯ ನಮಃ ಕಂಠಂ । ಸ್ಕಂದಾಗ್ರಜಾಯ ನಮಃ ಸ್ಕಂಧೌ । ಪರಶುಹಸ್ತಾಯ ನಮಃ ಹಸ್ತಾನ್ । ಗಜವಕ್ತ್ರಾಯ ನಮಃ ವಕ್ತ್ರಂ । ಸರ್ವೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ ಶಿರಃ । ಸಂಕಷ್ಟನಾಶಿನೇ ನಮಃ ಸರ್ವಾಂಗಾನಿ ಪೂಜಯಾಮಿ ।

ಅಥ ಆವರಣಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೆ—

ಓಂ ಗಣಾಧಿಪಾಯ ನಮಃ । ಉಮಾಪುತ್ರಾಯ । ಅಘನಾಶಿನೇ । ಹೇರಂಬಾಯ । ಲಂಬೋದರಾಯ । ಗಜವಕ್ತ್ರಾಯ । ಏಕದಂತಾಯ । ಧೂಮ್ರಕೇತವೇ । ಫಾಲಚಂದ್ರಾಯ । ಈಶಪುತ್ರಾಯ । ಇಭವಕ್ತ್ರಾಯ । ಮೂಷಕವಾಹನಾಯ । ಕುಮಾರಗುರವೇ । ಸಂಕಷ್ಟನಾಶಿನೇ ನಮಃ । ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾವರಣಂ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಓಂ ವಿಘ್ನಗಣಪತಯೇ ನಮಃ । ವೀರಗಣಪತಯೇ । ಶೂರಗಣಪತಯೇ । ಪ್ರಸಾದಗಣಪತಯೇ । ವರದಗಣಪತಯೇ । ಇಂದ್ರಗಣಪತಯೇ । ಏಕದಂತಗಣಪತಯೇ । ಲಂಬೋದರಗಣಪತಯೇ । ಕ್ಷಿಪ್ರಗಣಪತಯೇ । ಸಿದ್ಧಿಗಣಪತಯೇ ನಮಃ । ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾವರಣಂ ॥

ಓಂ ರಾಮಾಯನಮಃ । ರಮೇಶಾಯ । ವೃಷಾಕಾಯ । ರತಿಪ್ರಿಯಾಯ । ಪುಷ್ಪಬಾಣಾಯ । ಮಹೇಶ್ವರಾಯ । ವರಾಹಾಯ । ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಾಯ ನಮಃ । ಇತಿ ತೃತೀಯಾವರಣಂ ॥

ಓಂ ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ । ಚಂದ್ರಾಯ । ಕುಜಾಯ । ಬುಧಾಯ । ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ । ಶುಕ್ರಾಯ । ಶನೈಶ್ಚರಾಯ । ರಾಹವೇ । ಕೇತವೇ । ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರನಮಃ । ಸಮೃದ್ಧೇಶ್ವರ । ಶಾಂತೇಶ್ವರ । ಮದನಶಕ್ತೇಶ್ವರ । ಮದದ್ರಾವಿಣೇಶ್ವರ । ವಸುಮತೇಶ್ವರ । ವೈನಾಯಿಕೇಶ್ವರ । ಇತಿ ಚತುರ್ಥಾವರಣಂ ॥

ಓಂ ಇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ । ಅಗ್ನಯೇ । ಯಮಾಯ । ನಿರ್ಋತಯೇ । ವರುಣಾಯ । ವಾಯವೇ । ಕುಬೇರಾಯ । ಈಶಾನಾಯ । ಇತಿ ಪಂಚಮಾವರಣ ಪೂಜಾಂ ॥

ಅಥ ಪತ್ರಪೂಜಾ—

ಓಂ ಗಣಾಧಿಪಾಯನಮಃ ಮಾಚೀಪತ್ರಂ । ಸುಮುಖಾಯ ನಮಃ ಭೃಂಗರಾಜ । ಉಮಾಪುತ್ರಾಯ ನಮಃ ಬಿಲ್ವ । ಗಜವಕ್ತ್ರಾಯ ನಮಃ ಶ್ವೇತದೂರ್ವಾ ಪತ್ರಂ । ಲಂಬೋದರಾಯ ನಮಃ ಬದರೀಪತ್ರಂ । ಹರಸೂನವೇ ಧತ್ತೂರ । ಗಜಾಗ್ರಜಾಯ ತುಲಸೀ । ಗಜಕರ್ಣಾಯ ಅಪಾಮಾರ್ಗ । ಏಕದಂತಾಯ ಬೃಹತೀ । ಇಭವಕ್ತ್ರಾಯ ಶಮೀಪತ್ರಂ । ಮೂಷಕವಾಹನಾಯ ಕರವೀರ । ವಿನಾಯಕಾಯ ವೇಣು । ಕಪಿಲಾಯ ಅರ್ಕ । ಭಿನ್ನದಂತಾಯ ಅರ್ಜುನ । ಪತ್ನೀಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತ । ವಟವೇ ಜಾತೀ । ಫಾಲಚಂದ್ರಾಯ ದೇವದಾರು । ಹೇರಂಬಾಯನಮಃ ಮರುಗ । ಸಿದ್ಧಿದಾಯ ಸಿಂಧುವಾರ । ಸುರಾಗ್ರಜಾಯ ಜಾತೀ । ವಿಘ್ನರಾಜಾಯನಮಃ ಕೇತಕೀ । ಇತಿ ಏಕವಿಂಶತಿ ಪತ್ರಾಣಿ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಥ ಪುಷ್ಪಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ—

ಓಂ ಸುಮುಖಾಯನಮಃ ಜಾತೀಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ಏಕದಂತಾಯ ಯೂಥಿಕಾ । ಗಜಕರ್ಣಾಯ ಚಂಪಕ । ಲಂಬೋದರಾಯ ಕಲ್ಹಾರ । ವಿಕಟಾಯ ಕೇತಕೀ । ವಿಘ್ನನಾಶಿನೇ ಬಕುಲ । ವಿನಾಯಕಾಯ ಜವಾ । ಧೂಮ್ರಕೇತವೇ ಪುನ್ನಾಗ । ಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ಧತ್ತೂರ । ಫಾಲಚಂದ್ರಾಯ ಮಾತುಲುಂಗ । ಪಶ್ಚಿಮಸಹಿತಾಯ ವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತಿ । ಉಮಾಪುತ್ರಾಯ ಕರವೀರ । ಗಜಾನನಾಯ ಪಾರಿಜಾತ । ಹರಪುತ್ರಾಯ ಕಮಲ । ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯ ಗೋಕರ್ಣಿಕಾ । ಮೂಷಕವಾಹನಾಯ ಕುಮುದ । ಕುಮಾರಗುರವೇ ತಗರ । ದೀರ್ಘಶುಂಡಾಯ ಸುಗಂಧಿರಾಜ । ಭವಕ್ರಾಯ ಅಗಸ್ತಿ । ಸಂಕಷ್ಟನಾಶನಾಯ ಪಾಟಲ ಪುಷ್ಪಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಅಥ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮ ಪೂಜಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್—

(ಸರಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕ ವ್ರತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ)

ದಶಾಂಗಂ ಗುಗ್ಗುಳಂ ಧೂಪಂ ಉತ್ತಮಂ ಗಣನಾಯಕ ।
ಗೃಹಾಣ ದೇವದೇವೇಶ ಉಮಾಸುತ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥

ಓಂ ಯತ್ಪುರುಷಂ ವಿಕಟಾಯ ನಮಃ ಧೂಪಂ ॥

ಸರ್ವಜ್ಞ ಸರ್ವರತ್ನಾಢ್ಯ ಸರ್ವೇಶ ವಿಬುಧಪ್ರಿಯ ।
ಗೃಹಾಣ ಮಂಗಳಂ ದೀಪಂ ಘೃತವರ್ತಿಸಮನ್ವಿತಂ ॥

ಓಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ಮುಖಿ ವಾಮನಾಯ ನಮಃ ದೀಪಂ ॥

ನೈವೇದ್ಯಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ದೇವ ನಾನಾಮೋದಕಸಂಯುತಂ ।
ಪಕ್ವಾನ್ನಫಲಸಂಯುಕ್ತಂ ಷಡ್ರಸೈಶ್ಚ ಸಮನ್ವಿತಮ್ ॥

ಓಂ ಚಂದ್ರಮಾ ಮನಸೋ ಸರ್ವದೇವಾಯ ನಮಃ ನೈವೇದ್ಯಂ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಆಚಮ್ಯತಾಂ ವಿಘ್ನರಾಜ ಪ್ರಸನ್ನೋಭವ ಸರ್ವದಾ।
ಕೃಷ್ಣಾ ವೇಣೀ ಗೌತಮೀನಾಂ ಪಯೋಷ್ಣೀ ನರ್ಮದಾ ಜಲೈಃ ॥
ಆಚಮನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಫಲಾನ್ಯಮೃತಕಲ್ಪಾನಿ ಸುಗಂಧೀನ್ಯಷ್ಟನಾಶನ ।
ಆನೀತಾನಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಗೃಹಾಣ ಗಣನಾಯಕ ॥
ಸರ್ವಾಷ್ಟನಾಗೇ ನಮಃ ಫಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ತಾಂಬೂಲಂ ಗೃಹ್ಯತಾಂ ದೇವ ನಾಗವಲ್ಯಾದಲೈರ್ಯುತಂ ।
ಕರ್ಪೂರೇಣ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಸುಗಂಧಂ ಶ್ರೀಖಿಭೂಷಣಮ್ ॥
ವಿಘ್ನಹಂತ್ರೇನಮಃ ತಾಂಬೂಲಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಸರ್ವದೇವಾದಿ ದೇವ ತ್ವಂ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದಾಯಕ ।
ಭಕ್ತ್ಯಾ ದತ್ತಾಂ ಮಯಾದೇವ ಗೃಹಾಣ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಪ್ರಭೋ ।
ಸರ್ವೇಶ್ವರಾಯನಮಃ ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ಪಂಚವರ್ಣ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ವನ್ಹಿನಾ ಯೋಜಿತಂ ಮಯಾ ।
ಗೃಹಾಣ ಮಂಗಳಂ ದೀಪಂ ವಿಘ್ನರಾಜ ನಮೋಸ್ತು ತೇ ॥
(ನೀರಾಜನಂ ಆರ್ಚಿತ ಪ್ರಾರ್ಚಿತ ಧ್ರುವಾದ್ಯೈಃ ॥

ಓಂ ಆತೂನ ಇಂದ್ರಇತಿ ... ನಿಷುಸೀದ ಗಣಪತೇ ಗಣಾನಾಂತ್ವಾ ...
ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಯಃ ... ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂ ॥

ಯಾನಿಕಾನಿಚ ಓಂ ನಾಭ್ಯಾ ಆಸೀತ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ॥
ಓಂ ಸಪ್ತಾನ್ಯಾಸನ್ ಪರಿಧಯ — ಇತಿ ನಮಸ್ಕಾರಾನ್ ॥

ಓಂ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಿತಿ ಪೂಜಾಸಮರ್ಪಣಮ್ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಥ ಅರ್ಘ್ಯದಾನಂ—

ಕ್ಷೀರೋದಾರ್ಣವಸಂಭೂತ ಅತ್ರಿಗೋತ್ರ ಸಮುದ್ಭವ ।
ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ಶಶಾಂಕೇದಂ ರೋಹಿಣ್ಯಾಸಹಿತಃ ಪ್ರಭೋ ॥
ರೋಹಿಣೀಸಹಿತ ಚಂದ್ರಮಸೇ ನಮಃ ಪ್ರಸನ್ನಾರ್ಘ್ಯಂ ॥
(ಎಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿಳಾಸಲ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.)

ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಸಂಭೂತ ಸುಧಾರೂಪ ನಿಶಾಕರ ।
ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ಮಯಾದತ್ತಂ ಗಣೇಶ ಪ್ರೀತಿವರ್ಧನಂ ॥
ರೋಹಿಣೀಸಹಿತ ಚಂದ್ರಮಸೇ ನಮಃ ಪ್ರಸನ್ನಾರ್ಘ್ಯಂ ॥

ಕ್ಷೀರೋದಾರ್ಣವ ಸಂಭೂತ ಸುಧಾರೂಪ ನಿಶಾಕರ ।
ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ಮಯಾದತ್ತಂ ರೋಹಿಣೀಸಹಿತಃ ಶಶಿನ್ ॥
ರೋಹಿಣೀಸಹಿತ ಚಂದ್ರಾಯ ನಮಃ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ॥

ಗಣೇಶಾಯ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕ ।
ಸಂಕಷ್ಟಂ ಹರಮೇದೇವ ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥
ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷೇ ಚತುರ್ಥ್ಯಾಂತು ಪೂಜಿತೋಸಿ ವಿಧೂದಯೇ ।
ಕ್ಷಿಪ್ರಪ್ರಸಾದಿತೋ ದೇವ ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥
ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ॥

ತಿಥೀನಾಮುತ್ತಮೇ ದೇವಿ ಗಣೇಶಪ್ರಿಯವಲ್ಲಭೇ ।
ಸರ್ವಸಂಕಷ್ಟನಾಶಾಯ ಚತುರ್ಥ್ಯರ್ಘ್ಯಂ ನಮೋಸ್ತುತೇ ॥
ಚತುರ್ಥ್ಯೈನಮಃ ಇದಮರ್ಘ್ಯಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥

ವಾಯನದಾನ ಮಂತ್ರ —

ವಿಪ್ರವರ್ಯ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ವಾಯನಂ ತೇ ದದಾಮ್ಯಹಂ ।
ಮೋದಕಾನ್ ಸಫಲಾನ್ ಪಂಚ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಃ ಸಮನ್ವಿತಾನ್ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗಣೇಶರೂಪಿಣೇ ತುಭ್ಯಂ ಸರ್ವಸೌಖ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಯೇ ।
ಆಪದುದ್ಧಾರಣಾರ್ಥಾಯ ಗೃಹಾಣ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಶ್ರೀ ಗಣಪತ್ಯಾವಾಹನಪುರಸ್ಸರಂ ಗಂಧಾದಿಭಿಃ ತಂ ಸಂಪೂಜ್ಯ, ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಮಂತ್ರೇಣ ವಾಯನದಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ—

ಅಬುದ್ಧಮತಿರಿಕ್ತಂ ವಾ ದ್ರವ್ಯಹೀನಂ ಮಯಾಕೃತಂ ।
ತತ್ಸರ್ವಂ ಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತು ವಿಪ್ರರೂಪ ಗಣೇಶ್ವರ ॥
ವಿಘ್ನರಾಜ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಉಮಾಪ್ರತ್ಯಾಘನಾಶನ ।
ಯದುದ್ದಿಶ್ಯ ಕೃತಂ ಮೇಽದ್ಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರಪೂಜನಂ ॥

ತೇನತುಷ್ಟೋಮಮದ್ಯಾಶು ಹೃತ್ಥಾನ್ ಕಾಮಾನ್ ಪ್ರಪೂರಯ ॥
ವಿಘ್ನಾನ್ನಾಶಯ ಮೇ ಸರ್ವಾನ್ ನಾಶಾಯೋವಸ್ಥಿತಾನ್ ಪ್ರಭೋ ।
ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸರ್ವಾಣೀಹ ಕರೋಮ್ಯಹಂ ।
ಶತ್ರೂಣಾಮೃದ್ಧಿನಾಶಂಚ ಮಿತ್ರಾಣಾಮುದಯಂ ಕುರು ॥

ವ್ರತಸ್ಥನಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿವ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು—

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಭೋಜಯೇದ್ದೇವೀ ಯಥಾನ್ನೇನ ಯಥಾಸುಖಂ ।
ಸ್ವಯಂ ಭುಂಜೀತ ಪಂಚೈವ ಮೋದಕಾನ್ ಫಲಸಂಯುತಾನ್ ॥
ಅಶಕ್ತಶ್ಚೇಚ್ಛಕಮನ್ನಂ ವಾ ಭುಂಜೀತ ದಧಿಸಂಯುತಂ ॥
ಅಥವಾ ಭೋಜನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಏಕವಾರಂ ಹಿಮಾಗ್ರಜೇ ॥
ಪ್ರತಿವಾಂ ಗುರವೇ ದದ್ಯಾತ್ ಆಚಾರ್ಯಾಯ ಸದಕ್ಷಿಣಾಮ್ ।
ವಸ್ತ್ರಕುಂಭಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಆದೌ ಮಂತ್ರಮಿಮಂ ಜಪೇತ್ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗಣಪತಿ ಮೂಲಮಂತ್ರ--

ಓಂ ನಮೋ ಹೇರಂಬ ಮದಮೋಹಿತ (ಮಮ) ಸಂಕಷ್ಟಾನ್ ನಿವಾರಯ ನಿವಾರಯ । (ಹುಂಫಟ್) ಸ್ವಾಹಾ ॥ ಇತಿ ಮೂಲಮಂತ್ರೇಣ ಏಕವಿಂಶತಿವಾರಂ ಜಪೇತ್ ॥

ವಿಸರ್ಜನ ವಂಂತ್ರ---

ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ವಸ್ಥಾನಂ ತ್ವಂ ಗಣೇಶ್ವರ ।
ವ್ರತೇನಾನೇನ ದೇವೇಶ ಯಥೋಕ್ತಫಲದೋ ಭವ ॥

ಇತಿ ಪೂಜಾ ॥

ಇತಿ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಗಣಪತಿಪೂಜಾಕಲ್ಪಃ ಸಮಾಪ್ತಃ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀಸಂಕಷ್ಟಚತುರ್ಥೀ ವ್ರತಕಥಾ

ಓಂ ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ .. .. ಶ್ರೀಗಣಾಧಿಪತಯೇ ನಮಃ ।

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ -

ದೇವ ದೇವ ಜಗನ್ನಾಥ ಪ್ರಪನ್ನಾರ್ತಿ ವಿನಾಶನ। ಯದ್ವರ್ತತೇ ಮಹೃದಯೇ ತ್ವಾಂ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ವದಪ್ರಭೋ ॥ ಆಪತ್ಸು ವರ್ತಮಾನಾನಾಂ ನೃಣಾಂ ವ್ಯಾಕುಲಚೇತಸಾಂ । ಚಿಂತಯಾಗ್ರಸ್ತಮನಸಾಂ ವಿಯೋಗೇ ಸುಹೃದಾಂ ತಥಾ ॥ ದುರ್ಲಭಂ ಪ್ರಾಪಯೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಃ ಕಥಂ ಭವೇತ್ । ಅರ್ಥಸಿದ್ಧಿಃಕಥಂನೃಣಾಂ ಪುತ್ರಸೌಭಾಗ್ಯಸಂಪದಃ । ಸರ್ವ ಸಂಕಷ್ಟನಾಶಾಯ ಕಿಂ ಕಾರ್ಯಂ ಮಾನವೈಃ ಪ್ರಭೋ ।

ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ –

ಶೃಣು ರಾಜನ್ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಿಧಾನಂ ಸರ್ವಕಾಮದಂ । ಗಣೇಶಂ ಪೂಜಯೇದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಂತ್ರೈರಾಗಮಸಂಭವೈಃ । ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷೇಚತುರ್ಥ್ಯಾಂತು ನಿಶಾಯಾಂದ್ರೋದಯೇ ನೃಪ । ಓಷಧೀಭಿಃ ಶುಕ್ಲತಿಲೈಃ ದಿವಾ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಪ್ರಸನ್ನಧೀಃ । ಕಾರ್ಯಂ ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ ಮನಸಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಗಜಾನನಂ । ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಸಮಾಪ್ಯಾಥ ನಿಶಾಯಾಂದ್ರೋದಯೇ ನೃಪ । ತತ್ರ ಪೀಠಂ ಗಣೇಶಸ್ಯ ಪೂಜಯೇತ್ ಕುಸುಮಾಕ್ಷತೈಃ । ಸ್ವಯಂನ ವೇತ್ತಿ ಗುರುಣಾ ಕಾರಯೇಚ್ಚ ಯಥೋಚಿತಂ ॥ ಸ್ಥಾಪಯೇತ್ತತ್ರ ದೇವೇಶಂ ಆಗಮೋಕ್ತ ವಿಧಾನತಃ । ಪಾದ್ಯಾರ್ಘ್ಯಾಚಮನಸ್ನಾನೈಃ ಪೃಥಕ್ ಪಂಚಾಮೃತಾದಿಭಿಃ ॥ ಉಪಚಾರೈಃ ಷೋಡಶಭಿಃ ಮಂತ್ರೇಣಾನೇನ ಪೂಜಯೇತ್ ।

ಓಂ ನಮೋ ಹೇರಂಬ ಮದಮೋದಿತ (ಮುಮ) ಸಂಕಷ್ಟಂ ನಿವಾರಯ ನಿವಾರಯ ಸ್ವಾಹಾ (ಹುಂಫಟ್ ಸ್ವಾಹಾ) ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಇಂದ್ರಾದೀನ್ ಲೋಕಪಾಲಾಂಶ್ಚ ಸಮಂತಾದರ್ಚಯೇತ್ಸುಧೀಃ ।
ಪಕ್ವಮುದ್ಗತಿಲೈರ್ಯುಕ್ತಾನ್ ಮೋದಕಾನ್ ಘೃತವಾಚಿತಾನ್ ॥
ಭಕ್ಷ್ಯಾಣ್ಯನ್ಯಾನಿ ತಾಂಬೂಲಂ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ॥ ತತೋ
ದೂರ್ವಾಂಕುರಾನ್ ಗೃಹ್ಣನ್ ಗಜವಕ್ತ್ರಂಚ ಭಕ್ತಿತಃ । ಏತೈರ್ನಾಮಪದೈ
ರ್ದೇವಂ ಅರ್ಚಯೇತ್ ಸುಸಮಾಹಿತಃ । 'ಗಣಾಧಿಪ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು
ಉಮಾಪುತ್ರಾಘನಾಶನ । ಏಕದಂತೇಭವಕ್ತ್ರೇತಿ ತಥಾ ಮೂಷಕವಾಹನ ।
ವಿನಾಯಕೇಶಪುತ್ರೇತಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕ । ಕುಮಾರಗುರವೇ ತುಭ್ಯಂ
ಸರ್ವಸಂಕಷ್ಟನಾಶನ । ಪ್ರಾರ್ಥಯೇಚ್ಚ ತತೋದೇವಂ ಭಕ್ತಿನಮ್ರಃ
ಪ್ರಸನ್ನಧೀಃ । ವಿಘ್ನರಾಜ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಉಮಾಪುತ್ರಾಘನಾಶನ ।
ಯದುದ್ದಿಶ್ಯಕೃತಂ ಪೂಜ್ಯದ್ಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪುರೂಜನಂ । ತೇನ ತಾಷ್ಟೋ
ಮವಥಾದ್ಯಾಶು ಹೃತ್‌ಸ್ಥಾನ್ ಗಾಮಾನ್ ಪ್ರಸ್ಫುರಯ । ವಿಘ್ನಾನ್ನಾಶಯ
ಮೇ ಸರ್ವಾನ್ ನಾಶಾಯೋಪಸ್ಥಿತಾನ್ ಪ್ರಭೋ । ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದೇನ
ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸರ್ವಾಣೀಹ ಕರೋಮ್ಯಹಂ । ಶತ್ರೂಣಾಂ ವೃದ್ಧಿನಾಶಂಚ
ಮಿತ್ರಾಣಾಮುದಯಂಕುರು । ಇತಿ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ । ದೇವೇಶಂ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ
ಪುನಃಪುನಃ । ತಪೋಹೋಮಾ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ಶತಮಷ್ಟೋತ್ತರಂ ತಥಾ ।
ಮೋದಕೈರ್ವಾಣಕಂ ಕಾರ್ಯಂ ವ್ರತಸಂಪೂರ್ಣಹೇತವೇ । ಲಡ್ಡುಕೈ
ರ್ವಟಕಾದ್ಯೈರ್ವಾ ಸಪ್ತಭಿಃ ಫಲಸಂಯುತಂ । ಗಣೇಶಪ್ರೀಣನಾರ್ಥಾಯ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ದದಾಮ್ಯಹಮ್ । ಕಥಾಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತತಃ ಪುಣ್ಯಾಂ,
ದದ್ಯಾದರ್ಘ್ಯಂ ಪ್ರಯತ್ನತಃ ॥

ಚಂದ್ರಾಯ ಸಪ್ತವಾರಂತು ಮಂತ್ರೇಣಾನೇನ ಪಾರ್ಥಿವ ।

'ಕ್ಷೀರೋದಾರ್ಣವ ಸಂಭೂತ ಅತ್ರಿಗೋತ್ರ (ನೇತ್ರ) ಸಮುದ್ಭವ ।
ಗೃಹಾಣಾರ್ಘ್ಯಂ ಶಶಾಂಕೇದಂ ರೋಹಿಣ್ಯಾಸಹಿತಃ ಶಶಿನ್ (ಪ್ರಭೋ) ।

ತತಃ ಸಮಾಪಯೇ ದೇವಂ ಶಕ್ತ್ಯಾವಿಪ್ರಾಂಶ್ಚ ಭೋಜಯೇತ್ ।
ಸ್ವಯಂಭುಂಜೀತ ತಚ್ಛೇಷಂ ಯದ್ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಪಿತಂ ॥ ಸಪ್ತಗ್ರಾಸಾನ್

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮೌನಯುಕ್ತೋ ಹ್ಯಶಕ್ತಸ್ತು ಯಥಾಸುಖಂ। ಇತ್ಥಂಕರ್ಯಾತ್ತು
ಮಾಸೇಷು ಚತುರ್ಷ್ವಪಿ ವಿಧಾನತಃ। ಉದ್ಯಾಪನಂ ಪಂಚಮೇ ಚ
ಕುರ್ಯಾದ್ಧೀಮಾನ್ ಪ್ರಯತ್ನತಃ। ಸೌವರ್ಣಂ ವಕ್ರತುಂಡಂಚ
ಶಕ್ತ್ಯಾಕುರ್ಯಾದ್ವಿಧಾನತಃ। ಪೂರ್ವೋಕ್ತೇನ ವಿಧಾನೇನ ಪೂಜಯೇ-
ದ್ಭಕ್ತಿಮಾನ್ನರಃ। ಚಂದನೇನ ಸುಗಂಧೇನ ಪುಷ್ಪೈರ್ನಾನಾವಿಧೈಃ ಶುಭೈಃ।
ನಾರಿಕೇಳ ಫಲೇನೈವ ದದ್ಯಾದರ್ಘ್ಯಂ ಸಮಾಹಿತಃ। ತಸ್ಮೈ ಭುಕ್ತವತೇ
ದದ್ಯಾತ್ ತಾಂಬೂಲಂ ಫಲಸಂಯುತಂ। ಶೂರ್ಪಂ, ಪಾಯಸಸಂಯುಕ್ತಂ
ರಕ್ತವಸ್ತ್ರೇಣ ವೇಷ್ಟಿತಂ। ಸೌವರ್ಣಂ ಗಣಪಂ ತಸ್ಮೈ ದದ್ಯಾಚ್ಚೈವ
ಸದಕ್ಷಿಣಮ್। ತಿಲಾನಾ ಮಾಢಕಂ ದದ್ಯಾತ್ ವ್ರತಸಂಪೂರ್ಣಹೇತವೇ।
ತತಃ ಸಮಾಪಯೇದ್ದೇವ ವಿಘ್ನೇಶಃ ಪ್ರೀಯತಾಮಿತಿ। ಇತ್ಥಂ
ಚೋದ್ಯಾಪನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಹಯಮೇಧಫಲಂಲಭೇತ್। ಸರ್ವಕಾರ್ಯಾಣಿ
ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಿ ಮನೋಭಿಲಷಿತಾನ್ಯಪಿ॥ ಪುರಾಸ್ಕಂದೇ ಗತೇ ರಾಜನ್
ಪಾರ್ವತ್ಯಾ ವೈಕೃತಂಕಿಲ। ಚತುರ್ಷ್ವಪಿ ಚ ಮಾಸೇಷು ಹರವಾಕ್ಯೇನ
ಪಾರ್ಥಿವ। ಪಂಚಮೇ ಮಾಸಿ ದೃಷ್ಟಸ್ತು ಕಾರ್ತಿಕೇಯೋ ಹ್ಯಪರ್ಣಯಾ।
ಸಮುದ್ರಪಾನವೇಲಾಯಾಂ ಅಗಸ್ತ್ಯೇನ ಪುರಾಕೃತಂ। ತ್ರಿಷು ಮಾಸೇಷು
ವಿಘ್ನೇಶ ಪ್ರಸಾದಾತ್ ಪ್ರೀತಿಮಾನ್ ದ್ವಿಜಃ। ಷಣ್ಮಾಸಾವಧಿ ರಾಜೇಂದ್ರ
ದಮಯಂತ್ಯಾಕೃತಂತ್ವಿದಂ। ನಲಮನ್ವೇಷಯನ್ತ್ಯಾತು ತತೋದೃಷ್ಟೋ
ನಲೋಽಭವತ್। ನೀತೇಽನಿರುದ್ಧೇ ಬಾಣಸ್ಯ ನಗರಂ ಚಿತ್ರದೇಖಿಯಾ
ಕ್ವಗತಃ ಕೇನ ನೀತೋಽಸೌ ಯಾದವೋ ವ್ಯಾಕುಲೋಽಭವತ್।
ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಪುತ್ರಶೋಕಾರ್ತಾ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ। ಶೃಣು ಪುತ್ರ
ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಯದ್ವೃತ್ತಂ ಮಾಮಕೇ ಗೃಹೇ। ಶಂಬರೇಣ ಪುರಾನೀತೇ
ಬಾಲಕೇತ್ವಯಿ ಷಡ್‌ದಿನೇ। ತ್ವದ್ವಿಯೋಗಜದುಃಖೇನ ಹೃದಯಂ ಮಮ
ದಾರಿತಮ್॥ ಕದಾ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ತೇ ಪುತ್ರ ಮುಖಮತ್ಯಂತ ಸುಂದರಮ್।
ಅನ್ಯಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಸುತಾನ್‌ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಮಚೇತೋ ವ್ಯದೀರ್ಯತ। ಮಮ
ಪುತ್ರೋ ಭವೇದೇಷ ಸರ್ವೋಽನೇನ ಪ್ರಮಾಣತಃ। ಇತಿ ಚಿಂತಾಕುಲಾಯಾ
ಮೇ ಗತಾನ್ಯಬ್ದಾನಿ ಭೂರಿಶಃ। ತತೋಮದ್ದೈವಯೋಗೇನ ಲೋಮಶೋ
ಮುನಿರಾಗತಃ। ತೇನೋಪದಿಷ್ಟಂ ವಿಧಿವತ್ ಸರ್ವಚಿಂತಾಹರಂ ವ್ರತಮ್।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸಂಕಷ್ಟಾಖ್ಯಾ ಚತುರ್ಥೀ ಚ ಚತುರ್ವಾರಂ ಮಯೋಕೃತಾ । ತತ್ಪ್ರಭಾವಾತ್
ಸಮಾಯಾತೋ ಹತ್ವಾಶಂಬರ ಮಾಹವೇ । ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಚಾಶುಪ್ರಕುರ್ಯಾ
ಸ್ತ್ವಂ ತತೋ ಜ್ಞಾಸ್ಯಸಿ ತತ್ಫಲಮ್ । ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೇನ ಕೃತಂ ರಾಜನ್
ಗಣನಾಥಸ್ಯ ತೋಷಣಂ । ಶ್ರುತೋ ಬಾಣಾಸುರಪುರೇSನಿರುದ್ಧೋ
ನಾರದಾತ್ತದಾ । ಜ್ಞಾತ್ವೋದ್ಧವೇನಚಾದಿಷ್ಟಂ ಕೃತವಾನಸ್ಮಿತದ್ವ್ರ
ತಮ್ । ಏಕವ ರಂ ಮಹೇಶಸ್ಯ ಸಂಗ್ರಮಾದ್ಭೀತ ಏವಹಿ । ಗತ್ವಾತು
ಕೋಣತಪ್ತರು ಹತ್ವಾ ಬಾಣಾಸುರು ಮೃಧೇ । ಆನೇನೊ ಹ್ಯುಷಯಾ
ಸಾರ್ಧಂ ಅನಿರುದ್ಧ ಸ್ತದಾನೃಪ । ಅನ್ಯೈರ್ದೇವಾಸುರೈಃ ಪೂರ್ವಂಕೃತಂ
ವಿಘ್ನೇಶತಃಷ್ಟಯೇ । ಋಷಿಭಿರ್ಮಾನವೈಶ್ಚೈವ ತಥಾ ರಾಕ್ಷಸ ಕಿನರೈಃ ।
ಆಪದ್ಯಪಿ ಚ ಸಂಕಷ್ಟೇ ಪ್ರಕುರ್ಯಾದ್ಯೋಗ ಶಾಂತಯೇ । ಅನೇನ
ಸದೃಶಂ ಲೋಕೇ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಕರಂ ವ್ರತಮ್ । ತಪೋದಾನಂಚ ತೀರ್ಥಂ
ಚ ವಿದ್ಯತೇ ವೈನಕುತ್ರಚಿತ್ । ಯಚ್ಛೇಷಂ ದ್ವಿಜದೇವಾನಾ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ
ಸಹ ಬಾಂಧವೈಃ । ಕಾರ್ಯಗೌರವ ಮಾಲಕ್ಷ್ಯ ಕುರ್ಯಾನ್ನಾಸ್ಯಾನ್
ಬಹೂನಪಿ । ಬಹುನಾತ್ರಕಿಮುಕ್ತೇನ ನಾಸ್ತ್ಯನ್ಯತ್ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಯೇ ।
ನೋಪದೇಶ್ಯಂ . ತ್ವಭಕ್ತಾಯ ನಾಸ್ತಿಕಾಯ ಕದಾಚನ । ದೇಯಂ
ಪುತ್ರಾಯ ಶಿಷ್ಯಾಯ ಶ್ರದ್ಧಾಯುಕ್ತಾಯ ಸಾಧವೇ । ಮಮ ಪ್ರಿಯೋSಸಿ
ರಾಜರ್ಷೇ ಧರ್ಮಿಷ್ಠಃ ಪಾಂಡುನಂದನ । ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾಸಿ ಲೋಕಾನಾ
ಮುಪದಿಷ್ಟಂ ತವಾನಘ । ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವೇಷುಕಾರ್ಯೇಷು ಕರ್ತವ್ಯಂ
ಪ್ರಾರ್ಥಿತುತ್ವಯಾ । ಸಿದ್ಧ್ಯನ್ತಿ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಾಣಿ ನಾನ್ಯಥಾ ಋಷಿಭಾಷಿ
ತಮ್ ।

ಯದಾ ಯದಾ ಪಶ್ಯತಿಕಾರ್ಯ ಮುದ್ಯತಂ ।
ನಾರೀ ವರೋ ವಾ ವಿದಧಾತಿ ತದ್ವ್ರತಮ್ ॥
ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸಮೀಹಿತಾನಿ ।
ಕಿಂ ದುರ್ಲಭಂ ವಿಘ್ನಹರೇ ಪ್ರಸನ್ನೇ ॥೫೨॥

ಇತಿ ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪುರಾಣೇ ಸಂಕಷ್ಟಹರ ಚತುರ್ಥೀ
ವ್ರತಕಥಾ ಸಮಾಪ್ತಾ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸಂಕಷ್ಟಚತುರ್ಥೀವ್ರತ ಕಥಾಸಾರ
(ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸಂವಾದ)

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಷಣ್ಮುಖಿಸ್ವಾಮಿಯು ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಪಾರ್ವತಾಂಬೆಯು ಈಶ್ವರನ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಆಚರಿಸಿ ಐದನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಿಯು ಕುಮಾರನನ್ನು ಕಂಡಳು. ಮತ್ತು ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಸಮುದ್ರಪಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ವ್ರತದನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರಂತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದಮಯಂತಿಯು ನಳಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಆರುತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಆನಂತರ ಪತಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಪಡೆದಳು.

ಹಾಗೆಯೇ ಚಿತ್ರರೇಖೆ ಎಂಬುವಳು ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಬಾಣಾಸುರನ ನಗರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಳವಳಗೊಂಡನು ಆಗ ರುಕ್ಮಿಣೀದೇವಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪೋಕದಿಂದ ಪೀಡಿತಳಾಗಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನನ್ನು ಕುರಿತು 'ಎಲೈ ಮಗುವೇ ಕೇಳು, ಹಿಂದೆ ಶಂಬರಾಸುರನು ನಿನ್ನನ್ನು ಆರುದಿನಗಳ ಪರ್ಯಂತರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ದೈವವಶದಿಂದ ನನ್ನ ಗೃಹಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಲೋಮಶಮಹಾಮುನಿಯು ಉಪದೇಶಿಸಿದಂತೆ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ನಾಲ್ಕುಸಲ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದೆನು. ಆದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪುನಃ ನೀನು ಶಂಬರಾಸುರನನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ಅನಂತರ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವೆ. ಈಗಲೂ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಫಲವಾಗುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಲು ನಾರದಮುನಿಯಿಂದ ಬಾಣಾಸುರನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧನು ಇರುವನೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದು ಉದ್ಧವನೂ ಪುನಃ ಉಪದೇಶಿಸಿದಂತೆ ಒಂದುಸಲ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಆನಂತರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೆದರಿದಾಗಲೂ ಶೋಣಿತ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಾಣಾಸುರನನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ಉಷಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಈ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಕರೆತಂದನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಕಲಚಿಂತನಾಶಕವಾದ ಈ ವ್ರತವನ್ನು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದೇವತೆಗಳೂ ಅಸುರರೂಸಹ ಹಿಂದೆ ಆಚರಿಸಿದ್ದರು. ಋಷಿಗಳು ಮನುಷ್ಯರು ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲೂ ರೋಗ ಉಂಟಾದಾಗಲೂ ಅದರ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಸರ್ವ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದದ್ದು ಬೇರೆ ಯಾವ ತಪಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಆಯಾಯ ಮಹಾಕಾರ್ಯಗಳ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಹೇರಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಷೋಡಶೋಪಚಾರವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಇಂದ್ರಾದಿ ಲೋಕಪಾಲಕರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವ್ರತವನ್ನು ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ಚತುರ್ಥಿದಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರೋದಯವಾದ ಮೇಲೆ ಆಚರಿಸಿ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಏಳು ಸಲ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಾಯನದಾನ ಮಾಡಿ ಕಂಪುವಸ್ತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಗಣಪತಿವಿಗ್ರಹವನ್ನು ದಾನವಾಡಬೇಕು. ಯಥಾಶಕ್ತಿ ತಿಲದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ರತದ ಸಂಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ ಮೋದಕದಿಂದ ಹೋಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಉದ್ಯಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸಕಲಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯೂ ಆಗುವುದೆಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಈ ವ್ರತದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಸ್ವಸ್ತಿಪ್ರಜಾಭ್ಯಃ ಪರಿಪಾಲಯಂತಾಂ ।
ನ್ಯಾಯೇನ ಮಾರ್ಗೇಣ ಮಹೀಂ ಮಹೀಶಾಃ ।
ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಶುಭಮಸ್ತು ನಿತ್ಯಂ ।
ಲೋಕಾಸ್ಸಮಸ್ತಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು ॥

ಮಂಗಳಮಾಡುವದು ॥

॥ ಸಂಕಷ್ಟ ಚತುರ್ಥೀ ಕಥಾಸಾರವು ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧೧.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri